

E-träd i fokus

- utvalda av svenska plantskolor

Sorbus incana E – silveroxel E

KORT VÄXTBESKRIVNING

Härdighet:	Zon 1-3
Växtsätt:	Medelstort träd, 7-9 m. Tät och mycket regelbunden pyramidformad smal krona med trubbiga grenvinklar. Mörkt grågröna flikiga blad, silvergrå stam.
Ståndort:	Näringsrika, genomsläppliga jordar. Sol-halvskugga.
E-merit:	Smal jämn kronform utan behov av beskärningsinsatser efter plantering.
Övrigt:	Sparsam fruktsättning. Lämpligt stadsträd.
Ursprung:	Utvald av Projekt P80, SLU, Alnarp (härstammar från Köpenhamns botaniska trädgård).

Tr added ca 25 år

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Bakgrund

År 1980 startade projekt 80, Nya träd och buskar, vid SLU i Alnarp. Huvudmålsättningen var att få fram nya arter och sorter för svensk odling. Nya kloner och frökällor valdes ut bland växter från botaniska trädgårdar, privata trädgårdar, offentliga parker och ur populationer med ursprung i frön som samlats in i naturen. Särskild vikt lades vid att studera klonernas och frökällornas klimattolerans, mottaglighet för sjukdomar och hur de kunde förökas. *Sorbus incana* var ett av de träd som testades och valdes ut inom projekt 80.

Ursprung

Sorbus incana är inte känd som vildväxande. Därför är dess status som art omtvistad. Silveroxeln beskrevs 1901 av den svenske botanisten T. Hedlund utifrån träd som kommit till Uppsala botaniska trädgård från Hamburg i början av 1800-talet. *Sorbus incana* E har sitt ursprung i Köpenhamns botaniska trädgård. Därifrån hämtade Klaus Vollbrecht ympkvistar till Alnarp i slutet av 1970-talet. De träd han då förökade var sedan utgångsmaterial när P80 förökade upp och provodlade silveroxeln.

Beskrivning

Silveroxeln är ett formstarkt träd med friskt och livfullt bladverk. Kronan är tät och mycket regelbunden. I ungdomen är den smalt pyramidformig med blir sedan bredare och mer äggformig. Den utpräglad genomgående stammen är länge slät och silvergrå. Grenvinklarna är mycket trubbiga, ibland nästan vinkelräta mot stammen. Bladen är cirka 8 cm långa och flikiga med 10-15 mm långa bladskäft. Ovansidan är glesst hårig och glänsande mörkgrön, undersidan är vitt filthårig. De ljusa bladundersidorna gör att trädet ger ett silvrigt intryck när vinden drar genom kronan. Höstfärgen går i brunt och gult. Fruktsättningen är mycket sparsam. De bär som utvecklas är blekt orangeröda.

Sorbus incana E blir 7-9 m hög och 5-6 m bred. Trädet är härdigt i zon 1-3.

Det är viktigt att rätt grundstam används vid förädling av silveroxel. Den ska förädlas på *Sorbus intermedia* eller *S. austriaca* för att få korrekt utveckling och tillräcklig förankring i marken.

Användning

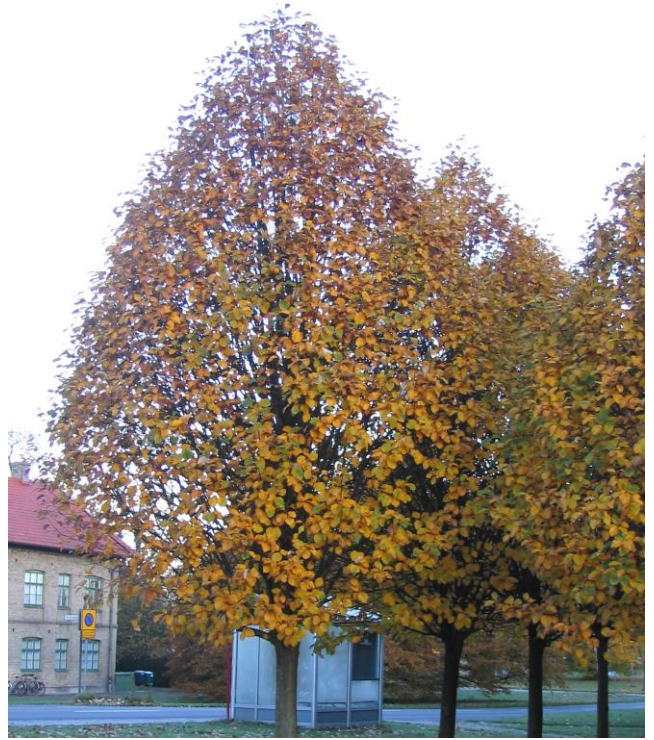
Silveroxel är ett lättskött, medelstort, smaltväxande träd som passar utmärkt i stadsmiljöer, alléer, parker och i små och stora trädgårdar.

Ståndort

Silveroxeln utvecklas bäst i sol till halvskugga och i näringsrik, väl-dränerad jord.

Jordvolym

Vid plantering av träd är det vanligt att alltför liten omsorg ägnas rotsystemens behov av utrymme. Olika miljöer är i det här avseendet olika krävande när det gäller lösningar. Tänk därför igenom i varje enskilt fall hur trädets behov av vatten kan tillgodoses.

Beskärning

Silveroxel kräver inte mycket beskärning. Eventuella efterledsskott tas bort.

Det är viktigt att bevaka att trädet kommer igång på växtplatsen inom två år. I annat fall måste man vidta åtgärder för att sätta igång tillväxten. I första hand handlar det om gödsling och vattning. I andra hand om beskärning.

Årlig tillväxt

Vid normala förhållanden och efter etablering på växtplatsen är årliga tillväxten 20-30 cm.

Källor:

Bengtsson Rune: Nya träd och buskar. Stad&Land nr 108/1992. Movium/SLU
Producenter av träd inom E-gruppen